

Lietuvių Sąjungos Brazilijos Organas
 Leidėjas: LIETUVIŲ SĄJŪGA BRAZILIJOS
 Atsakomybės redaktorius
 Dr. Egas Maniz Moreira Lardim
 Faktinis redaktoriai
Stesys Valdevičius
 Rankraščius redakcija laiko savo nuosibiai.
 Neusnaudotų rankraščių nesaugo ir savo Riskomis
 negrąžina.
 Už apmokamus skelbimus neatsako.

LIETUVIŠIS

O maior e mais antigo jornal da America d Sul.
 Didžiausias ir seniausias lietuvių laikraštis Pietų Amerikoje.

Atsk. Nr kainą 400 rs.
 Prenumeratos kaina:
 Brazilijoje metams 12 miltelė, pusmetiui
 6500
 Pietų ir Šiaurės Amerikoje: metams
 15 miltelė, pusmetiui 8 milt.
 REDAKCIJOS IR ADMINISTRACIJOS ADR.
 Rua Bandeirantes, 474 Telf. 4-895
 Caixa Postal 1764 São Paulo.

12-ti METAI.

SÃO PAULO, 1940 m. Kovas - Merco mėn. 9 d.

Nr. 127 (612)

SOVIETU ULTIMATUMAS SUOMIJAI. ANGLIJA ARESTUOJA ITALU LAIVUS. SUMNER WELSO MISIJA EUROPOJE. São Paulo Lietuvių Baznyčios Likimas.

Diosquerida Cunha

LITUANIA

Episodios de sua independencia

Em quanto as nações europeias se debatem, em 1914, pelas complicações trazidas pela guerra, a gente do Niemen trabalhava pela sua independência política.
 As simpatias dessas gente, positivamente patriota se voltavam inteiramente para a sua liberdade.
 Desde os primeiros dias de hostilidade, formara se em Vilna uma comissão patriótica a fim de melhor alcançar o momento azado para a libertação.
 Os lituanos da Europa dirigiram aos irmãos da America este apelo comovente:
 "Dias miseráveis para nós. Livres, levantemo-nos ou morramos pela liberdade. Os lituanos em vida e força bastante para serem iguais a todos os povos livres. Devemos conquistar o direito de troçar o nosso proprio destino e o nosso futuro. E' chegado o momento de decidirmos nos mesmos nossas vidas. Agora ou nunca!"
 Em todas as lutas destacam se dois vultos notáveis pelo seu ardor patriótico e vonta de positiva: O Dr. Basvaučius e o atual presidente Sr. A. Smetona, eleito presidente pela Lituania pela quarta vez.
 Todas as colonias lituanas espanhadas pela America vieram-se par auxiliar a liberdade de sua Patria louguia.
 Houve até a convocação de um congresso em Chicago, marcado para 2 de setembro do mesmo ano de 1914. Reuniu-se mais de 300 delegados que estudaram e aprovaram importantes resoluções que resumem "Independência para a Lituania etnografica". Tais votos se fizeram acompanhar imediatamente de realizações. A primeira foi a criação de um Fundo Nacional destinado a reunir os capitais que permitiriam manifestar de maneira positiva a solidariedade fraternal que unia os lituanos da America aos da Lituania. Logo após foi criado o Conselho Nacional. Os lituanos refugiados na Russia, organizaram-se com o disfarce da "Comissão de Socorros".
 Desta maneira estava, garantidos os serviços do Estado Novo.
 Vamos ver essa organização apenas esboçada, fortificar-se, unir-se a multiplicar

se pelo trabalho constante de patriotas, cujos esforços eram coordenados e codificados por congressos, que, em diversos lugares se reuniam durante a guerra, em países neutros.
 Tais circunstancias eram particularmente graves.
 A Polonia e a Lituania em fins de 1915, conseguiram libertar-se do jugo russo. Mas a Polonia era da parte dos alemães objeto de favores que pareciam prometer-lhe uma restauração na medida de sua maior extensão histórica.
 A Lituania cumpria evitar os dois maiores impeditos de um lado a união mais ou menos voluntaria com a Polonia, outro a anexação à Alemanha.
 Sem nunca esmorecer, como bons pilotos, sempre atentos ao leme, lutavam contra os dois inimigos, sem esquecer o terceiro, não menos grave, que consistia em insinuar no caminho russo.
 Para liquidar todo equívoco em relação a Polonia, os representantes lituanos, tomaram na conferencia de Berna, de 1 a 15 de março de 1916, attitudes decisivas dando por extintas as relações entre a Lituania e a Polonia, declarando que "o povo lituano queria ficar senhor de seu proprio solo e protestaria contra qualquer tentativa dos polonezes de usurpar os direitos lituanos dentro da Lituania".
 Nos documentos não ficaram patentes as resoluções em relação a Russia. Esse problema foi tratado definitivamente na conferencia de Haia.
 Nessa conferencia foi votada uma resolução cujo texto começava nestes termos:
 "Os delegados lituanos, reunidos em Haia, de 25 a 30 de abril, tendo discutido entre outras coisas a declaração de 5 de abril, do chanceler alemão dizendo que jamais a Lituania seria devolvida a Russia reacionaria, consideram um dever sagrado, diante dessas palavras ao chanceler e do nome de sua patria, declarar ao mundo civilizado — que começa a reconhecer o principio das nacionalidades — que o jugo russo se tornou insuportavel para o povo lituano, porque..."
 Em todas as linhas da resolução patente esta a vontade

Narsūs Lietuvos gyvūnāi.

desse povo incansável, de viver, apesar da pressão enorme da ocupação estrangeira.
 Em novembro de 1918, os lituanos alcançaram uma grande vitória — os Estados Unidos reconheceram oficialmente a nação lituana e o "diu lituano" organizado pelo presidente Wilson contribuiu sobremaneira para colocar o problema lituano no dominio da opinião mundial.
 Podemos dizer que essa vitória, devem os lituanos da Europa, aos seus irmãos da America, cuja contribuição foi valiosa durante os dias tribulados da organização.
 E assim de sacrificios em sacrificios, e de vitória em vitória, chegamos até 1918.
 E emfim o Conselho da Lituania "Taryba" após ter desligado solememente sua Patria da Russia, proclama a independencia da Lituania com Vilna por capital, em 16 de fevereiro de 1918.
 Os conselheiros proclamaram:
 "O Conselho da Lituania como unica representação autorizada do povo lituano, proclama, sobre a base do direito reconhecido de livre disposição dos povos e da decisão da conferencia lituana realizada em Vilnius de 18 a 23 de setembro de 1917, o restabelecimento de uma nação lituana independente, fundada sobre base democratica com Vilnius por capital e a supressão de todas as ligações politicas com outros povos. O Conselho declara tambem que as bases dessa Nação, bem como as suas relações com as outras nações, serão fixadas definitivamente

INDIJOS AUDEJAI STREIKUOJA.
 Tukstantai Bombėjais au dyklių darbininkų išėjo į streiką, reikalaujant pakelti uždarbį 25%. Apie prūsų audimo darbių visai sustojo, kiti dar šiek tiek vaikė. Darbdaviai šildo pakelti atlyginimą 10%. Kai streikininkai nesutinka, bet streikais vietose kilo nerimintų incidentų.
 Ruzveltas Vėl Bus Prezidentu
 Pravažiudamas pro Lisaboną iš J. A. Valstybių į Prancūziją, buvęs Rusijos demokratinės vyriausybės galva, Aleksandras Kerenskis, pareiškė spaudos atstovams, kad atsitveigiant į dabartinę politiką padėtų ir J. A. Valstybių piliečių nuotaiką, užtikrinąs jog Ruzveltas vėl būsiąs išrinktas tos šalies prezidentu.
 Vokiečių propaganda Šveicarijoje.
 Jau gana senai vokiečiai labai intensyviai varė savo nazistinę propagandą Belgijoje, o pastaruoju metu tarsi labai daryti ir Šveicarijoje. Klekviąs dieną išmėtoma ir net paštu išsiunčiama daugėkai tukstantų atsisaukimų, kuriuose griežčiausiai smerkiami sąjungininkai ir girinama Vokietijos politika ir santvarka.
 por uma Assembleia Constituinte que sera convocada o mais depressa possível e que sera eleita por todos os habitantes, em virtude dos principios democraticos".
 (Continua)

Pastangos atstatyti taikę Suomijoje.

Naujausias žinios praneša, kad Sovietų Rusija prieš kelias dienas įteikė Švedijos vyriausybei notą, kurioje siūlo Švedams tarpininkauti tarp Suomijos ir Sovietų Rusijos dėl karo pailinubų. Sovietų Rusija per Švediją pasiūlė suomiams ultimatumą, kurio terminas baigiasi kovo 8 dieną 12 val. naktį. Sovietai reikalauja, kad suomių tuojau sustabdytų karo veiksmus ir pradėtų mokes derybas. Iš Švedijos pranešama, kad dabar sovietai nuomina stato didesnius reikalavimus, negu prieš karą. Sovietai reikalauja, kad Suomiai įjems atiduotų visą Karelijos sąsmauką kartu su Viborgo miestą, Ladogos sritį, Petsamo sritį ir

Hegelando salnas.
 Laikraščiai rašo, kad suomių nenori šių sovietų sąlygų priimti ir nori tęsti karą. Tačiau suomių nelaimė, pastaruoju laiku susirgo jų vyriausias kariuomenės vadas maršalas Mannerheim.
 Ar priims suomių sovietų ultimatumą, tuo tarpu dar nėra tikrų žinių. Iš naujausių žinių galima buvo spresti, kad karas visuose frontuose eina visu smarkumu. Sovietai su didžiuoju smarkumu puola Viborgo miestą, kurį suomių atakliniai gina. Viborgo miestas eiga visai sugriautas ir egedintas, tačiau sovietams dar nepasisekė jo užimti.

Itempti Anglijos - Italijos santykiai

Italija šiame Europos kure laikėsi neutraliai ir nieks iki šiol negalėjo tikrai pasakyti ar ligai ji tokioje padėtyje išsilaikys. Buvo sau įspėjama, kad Italija vistiek anksčiau ar vėliau, įstos į karą vokiečių pusėje. Bet vokiečiams susidėjus su sovietais buvo spėjolimu, kad gali įvykti kitaip — Italija galint pereiti į sąjungininkų pusę. Nes iki šiol Italai su sąjungininkais stengėsi geruoti sągyventi.
 Pastaruoju laiku Italjai pasirašius su Vokietija sutartį dėl akmens anglių importo

vyko didelių nesuipratimų su Anglija. Italai laivams su vokiečių akmens anglimis išplaukus iš Roterdamo visuo anglių karo laivai Italų laivais areštavo ir parsigabeno į Angliją. Anglija pareiškė Italijai, kad ji galint pilnai aprūpinti italus akmenis anglimis, bet jokia būdu neleisiant per jūrą gabenti į Italiją vokiečių anglis.
 Visa tai anglių — Italų santykius ne tik pablogino, bet smarkiai įtempo. Kuo baigsis visas šis nesuipratimas, parodys netolima ateitis.

Italijos Darbininkai Vokietijoje
 Italijos darbo ministerija pasirašė sutartį su Vokietijos vyriausybe, einant kuriai Italija pristato Vokietijai 50 tukstantų darbininkų vasarinių darbams. Minėtas skaičius jau išvyksta į Vokietiją jau balandžio mėnesį.
 4.600 Žmonių Be Pastogės.
 Pensilvanijos valstybėje, Šiaurinėje Amerikoje įvyko didelė katastrofa, per kurią žuvo daug žmonių ir iškės tančiai liko be pastogės.
 Pensilvanijos valstybėje, Šiaurinėje Amerikoje įvyko didelė katastrofa, per kurią žuvo daug žmonių ir iškės tančiai liko be pastogės.
 Anglijos kolonijų ministras Anthony Eden atstovų rūmose oficialiai pareiškė, kad Afrikos kolonijų Kanėja ir Coroa, Etiopijos pasieniai esę, jo bet labai sumažinę savo teise sutvirtinti, kad šiuo metu

Jokiu Italijos ekspansija nesanti baisti.
 Masolinio akva darbininkų šeimoms.
 Per neseniai įvykusią Araso anglių kasyklose katastrofą žuvo 86 darbininkai. Jų šeimoms šelpi. B. Musolini pakukavo savų pinigų 120 tukstantų lyru. Be to pasidėjolę tu kasyklų srityje pastatyti moderniška mokyklą ir prieglauda kasyklų darbininkų vaikams.
 Streikuoją Čilės laikraštiniškai.
 Kovo mėn. 4 dieną susreikavo visoje Čilėje laikraščių ir šiaip spaudos darbininkai. Streiko priežastis — mažas atlyginimas už darbą. Vyriausybė ištyrusi priežastį, rado streikininkų reikalavimus nepamatuosius ir ragino darbininkus grįžti į darbą. Didis darbininkų jau grįžo tačiau specialistai, dar streiką tęsia. Kai, kurie laikraščiai jau išėję, jo bet labai sumažinę savo puslapį skaičių.

DIDYSIS KARAS SKAITMENIMIS

Esama pasaulinio karo išvokarėse. Sakau, išvokarėse todėl, kad tik kelios valstybės jį išlikusias, kitos yra neutralios ir stebi karstojančios. Trumpes dar laikotarpis, tačiau jau šimtai tūkstančių jaunuolių paguldė savo gyvybes vienam kitam diktatoriams užgaidas patenkinti.

Prancūzai karas įgė panašiai prastėje, todėl pravaria pažvelgti į jį statistikos duomenis ir prisiminti visos to karo baisenybę.

Didžiajame kare dalyvavo 33 valstybės, kurių 20 buvo santarviniukų pusėj, o 4 vokiečių pusėj. Per karą buvo sumobilizuota 63 milijonai žmonių. Prancūzija, Vokietija ir Serbija pastatė prie ginklo penktąjį dalį savo gyventojų. Kareivių daugiausia turėjo Rusija — 17 milijonai, pastūri Vokietija — 13 mil., Austrija — 9 mil., Prancūzija — 8,4 mil., Italija — 5,2 mil., Amerikos Jungt. Valst. — 3,5 mil., Žinoma tu milijonų tik dalis sudarė tikrąją fronto kariuomenę. Žuvusių buvo santarviniukų pusėj 4.600.000, Vokiečių koalicijų 5.200.000. Taigi viso 8.700.000, kas su daro Belgijos valstybės visą gyventojų skaičių. Invalidių santarviniukų pusėj buvo 1.930.000. Vokiečių koalicijų — 922.000. Nelaisvių ir be žinios dingusiųjų pas santarviniukus 4 mil., antroj pusėj — 2.600.000. Viso santarviniukų nuostolių 10.420.000, o Vokiečių ir jos draugų — 7.722.000. Daugiausia nukentėjo rusai, kurių bendri nuostoliai siekia 4.467.000, o vien žuvusių — 2.500.000. Pastūri sėka vokiečiai su 1.900.505 žuvusių ir 4.246.000 sužeistų. Seniau karuose daugiausiai nuostolių būdavo nuo šovinių, o šiame kare, pav. prancūzai, turėjo 75 tūkst. nuostolių nuo sviedinių, o tik 23 tūkst. nuo šautuvų ir kulkosvaizdžių šovinių. Taip pat prisidėjo nukentėjusieji nuo naujo ginklo — dujų. Mūsų žemė, kaip ir jo nuo šautų ginklo, kariniai karas daugiausiai buvo to žemėje, — tūkst. žmonių išaug apkaus, kurių lemimas ilgai siekė 31.600 kilometrų ir reikėjo išskirti 60 mil. kub. metrų žemės. Karo pradžioje jau

panaikėjo, kad karo medžiagos reikis daug daugiau, negu pirma manyta. Pav. prancūzai, kad sviedinių užteka, jei jų bus kasdienis gamaminas po 14.000, o karo gale ganyba prango iki 200.000 sviedinių per dieną. Vokiečiai karo pradžioje gamindavo 1.000 tonų parako per mėnesį, o karo eigoj teko pakelti ganybą iki 14.300 tonų šautuvų vokiečiai pirma gamindavo 1000 per dieną, o greit ta ganybą pašoko iki 8.400. Kulkosvaizdžių iki 1910 m. gamino po 2.500 per mėnesį, o karo pabaigoj jau po 14.000. Patraukia ganyba pašoko nuo 100 iki 2.400 per mėnesį, 1918 m. vokiečiai turėjo 18.000 patrankų ir 90.000 minešvaizdžių. Vokiečiai prancūzų fronte 1918 m. pastatė didžiulį patrankų, iš kurių 21 cm. šoviniai galėdavo iš 180 kilometrų apšaudyti Paryžių. Karo pradžioj sensaai, ja buvo vokiečių sunkiosios armijos „atorosios Bertos“ kurių 42 cm. šoviniai rusų buvo vadinami „šėmėdais“. Tai tūks buvo didysis Karas, karis tęsėsi ketvirtą metų, bet šis, kažin argi tiek ilgai užstęgė?

J. S.

Sureguliuotos Svetimšalių Registracijos Išlaidos

Federaliniai vyriausybai išlaidos 1938 m. įstatymą Nr. 390 ir pradėjus jį vykdyti visoj Brazilijos teritorijoj, buvo imama už svetimšalių registravimą policijoj tam tikras mokesnis, tačiau tas pats įstatymas nebuvo nuatęs jo dydžio. Užtat ne tik ne tik patys esant, bet ir apskričių nuovadijos emė iš svetimšalių įvairaus didumo mokesčius, dažnai net per aukštus. Ir toks mokesčių ne vienodas ir, be to, dar per didelė, trukdė ir delse reguliari svetimšalių registracija. Federalinė vyriausybė atsizvelgdamai į tokį nenormalumą išleido naują įstatymą Nr. 1908, kuri Respublikos Prezidentas pasirašė šiu metų sausio mėn. 16 d. Su ilgju įstatymu, visoj Brazilijoj yra įvedama vienoda kaina už už svetimšalių pasą ir yra visai panaikintas mokesnis už registraciją provincijoj. Taip dabar už svetimšalių pasą 19 modelį, kuri turi išimti visi svetimšalių nuo iki 60 metų amžiaus gyvenantie miestų zonoje, bus imama 208200 žymnio mokesnio ženklių pavaldė. Tačiau reikia atminti, kad toks mokesnis yra nustatytas tik už patį knygele, tai yra be kitų dokumentų, kaip antai: pasų vertimai ir t. t., kuriuos reišia prijungti ruošiant svetimšalių pasą. Už kitus reikalingus dokumentai mokesčių dydis nenustatytas.

Visi prašymai, lūdyniai ir dokumentai privalomi pristatyti registracijos išpildymui yra palikuosiai nuo žymnio mokesnio ženkliu.

Dabar gi svetimšalių registracija daroma provincijos zonoje, kur nėra išduodama pasai, o tik tam tikri lapai (modelis 20), mokesnis yra visai panaikintas. Ten policijos delegacijos draudžiama imti už svetimšalių registraciją bet koks užmokesnis.

— VILNIUS. Įsteigto Vilniuje Lietuvos Raudonojo Kryžiaus Vilniaus Skyriaus valdybą sudaro: pirmininkas dr. J. Cipijauskas, Liet. Raud. Kryžiaus ligoninių direktorius, vicepir. pulk. J. Šieptys, Vilniaus miesto ir apskr. viršininkas, J. Jurkūnas Šeinius — Liet. Raud. Kryžiaus ligoninės — sekretorius, kun. Čibiras — išdėninkas, dr. Jungėlonis — reikalų vedėjas.

— Nuo kovo mėnesio pradžios Vilniaus Geležinio Fondo centras perkeltas iš Kauno į Vilnių, Zygimantų g. 8-5.

Iš mūsų laikraščių...

PAMĖJIMŲ ATGARSIAI

Kun. Al. Arminas per savo laikraštuką užsipuolė „Centras“, kad jo ruoštas Vasario 16-os pamėnėjimas Luso Braštieiro sulėje buvęs netikęs; „Aidas“ atsikiredamas rašo, kad viskas buvę tvarkoje. Mes galime pridėti tiek, kad šiu metų „Centro“ surengtas Lietuvos Nepriklausomybės pamėnėjimas buvo nebloges už tuos, kurie būdavo rengiami ten pirminkaujant „draugai“ Arminui.

NERAMI SAŽINĖ VĖL PRABĖLO.

Pracėti savaitę „Šviesa“ vėl rašo apie skundus ir kolonijas smėižima. Visi žinome, kad kiekvianam griešnin kvi lengviau, kai savo uodė mes išskatiba, todėl šiu atveju užjaučiame ir „Šviesos“ redaktorius. Bet kadangi jie ten rašo, lyg tuos skundus būt kiti rašę, mes turime garbės priminti, kad po pačias bjauriausias skundas pirmoj vietoj „garbingai“ pasirašė padre Pijus Šagažinskas ir padre Alexandre Arminas.

PO UGNINGOS KALBOS

Dykal dalinamas laikraštukais išgyrė p. St. Rm. už ugningą kalbą pasakyta Vasario 16 to dienos progą. Mes tikime, kad šis Lietuvos valdininkas po tos „ugningos kalbos“ likrai kuves savo vaikus į lietuvišką mokyklą ir nebesakys, kad čia geriau būtų fabriko darbininku, negu tėvėnį valdininku.

kuriuos „Šviesa“ rašo, kad esą atleisti ir vienas iš jų — J. Jurgilas važiuojas į Brazilijos pietus škininkauti. Įvairaus ir Bakšys pareiskė, kad jie, kol čia mokytojū pareigas daro planus apie tai, kaip geriau vaikus išmokyti, o mok. J. Jurgilas pažuokavo, kad jis mietai važiuotų į „Šviesos“ jam siūdomą ūkį, jei vyriausias jos redaktorius „draugas“ pareisamdys patį už berną...

NESUDOROJA PINIGŲ...

Aukų rinkėjai ir jų palydovai giriasi, kad vargonų vadū bažnyčioj ir po butus surenkama tiek pinigų, jos esą galima „Šviesai“ veltui dalinti visiems, kas tik ją priima.

SKAITYK „LIETUVI“ IR ŽINOSI VISKA KADESI PASAULY.

Skaityk „Lietuvi“ ir žinosi viska kas dedasi pasauly.

Kokia ta Zigfrido linija?

Vienas vokiečių inžinierius puskėlibė knyga apie garšiosios Vokietijū Zigfrido linijos statybą. Knygoje pirmaisiais vėrodama, kad šime įsitprini mai pasaulinėjreje politūke vaidina islori ois reikšmės role. Toliau pažymina, kad kai kuriais nuomoniais prie įsitpriničių dirbdavo 242.000 darbininkų ir „Tudo organizacijai“ 99 tūkst. plantacijų ir 300 tūkst. namųbuos dalyvių. Kai kuriamis duomenis įsitpriničiams reikalingą medžiagą veždavo maždaug 1000 vagonų. Vilniaus retele įsitpriničių darbas buvo reikalaujama 16 tūkst. sunkvežiminių. Nuvežti darbininkams iki statybos darbų rietos reikėdavo 4.200 autobusų. Nežinint didelio greičio, darbai suve atlikti sukstiet, ypač betoninių darbū. Zigfrido liniją sudaro

maži ir dideli įsitpriničai, išskaidyti terene pagal pačius moderniskiausias apsaugos principus. Iš viso esama 22.000 betoninių slėptuvių ir didelių betoninių fortų, pastatyti patiai vakarainę Rėcho sieną, pradėdant Kostanco ezaru Igi Reino iškėjimo į Olandiją. Visa linija yra 600 kilometrų ilgio ir turi daugiausiai 50 kilometrų pločio. Karo pradžioje įsitpriničių linija buvo pratęsta patiai Olandijos sieną Igi Šianrės jūros. Baigus šį ruožą, vakarainė įsitpriničių linija iš viso turi 600 kilometrų ilgio ir gina visą vakarainę Vokietijos sieną nuo Atlai Igi jūros.

— Apykaltėdžiū Vokietijoje įvyko dvi smarkios geležinių kelių katastrofos. Per tas dvi katastrofas žuvo apie 250 žmonių ir daug buvo sužeista.

KUR VAŽIUOS MOKYTO JAI?...

Mūsų bendradarbis apklau sinėje visus mokytojus, apie

Lietuvos sarvočiai manevruose.

Indėnu Nelaisvėje

(H. Stadoeno nuotykių Brazilijoje 1933-34 metais)

/Tapa iš Nr. 16/
Tupinhambų planas buvo vaitimas nuplaukti iki arduon Bertogios apylinkių, pasukū išlipus į krantą pasistėpū mīskė ir pradėti puolimas. Išplaukėme 1564 metais rat pīdicio 14 diena, buvo tai kalytik tas laikas, kai žuvis pirail 19 jūros stenkai į preskus vandenis. Tuo laiku indėnai lobai kovoję, nes pagana lobai daug žuvis maisto atsargai. Buvau tikras, kad tupi indėnai taip pat traunkia priešais, nes portugalų laivas man aplė tai buvo pranešęs. Kelionėje indėnai kelis kart klauė mane ką manau apie šį žygi ir ar pranašauju pasiekimą ar pražūti. Suprantama, turėjau speilioti paankiai, nes kitai būcliau užstraukęs bėsis laukinių neapykanta. Išpranašavau jiems,

kad tupi indėnai išeis prie raitis. Priplaukę Sv. Sebastijono salą, kurią indėnai vadinė Mseembipė, išlipome į krantą ir čia laukiniai pradėjo ruoštis kovai. Sutekus buvo sukūri didė li ugnies lauzai. Vyriausias giminės vadas Kambimbebe karinis pasakė kalbą, pasiskindamas, kad priešas jau art ir kad visi turi būti greit pasitrausę į vėl. Klaukė sus šią pasikūnė naktį tūris suspaunoti gerus sapnus ir atsiminti, kad nieko jo pareina kovos pasiekimas arba pralaimėjimas. Po to indėnai dar ligai šoko prieš už jū dalinavo. Prieš pat einant gūti į pirpūnaušę ir man palinkėjo gerų sapnų. Atsakiau, kad netūkiu sapnams, nes jie niekai neįsipildo. — Tada prašyk savo Dievo kad duotų mums „daug belaisvių.

vių. Vos astant visi kariai jau buvo ant kojų. Vyresnieji su strinko į viens grupę ir suėdę ant žemės, valgydami keptą žuvį, pasukojo nakties sapnus. Pasistiprinę vadovai nusprendė dar tą pačią dieną išiveržti į priešų žemę ir apskaituoti tų vietoje, kuri vadinosi Boisukanga. Išplaukiant iš Sv. Sebastijono salos indėnai dar kartą paklausė ką manau apie besiarinančių kovą. Pasakiau, kad reikia išsikyti draisiai, nes Boisukangoje galima sutikti stiprų priešą. Plaukėme arčiau be jokių nuotykių. Kada jau buvome netoli nuo sutarios vietos kur turėjome išlipi pakvėnuo stauga pastebėjome dvi valtis, tiesiai plaukiančias į mus. — Tupi! — riko indėnai. Mūsų valtyks nuo greitėjusios pasiskubino pasistėpū į vėl. Tupinhambai norėjo, kad tupi indėnų valtyks priplauktų arti. Bet tupi indėnai greitai mus pastebėjo ir pasukė nelyg skėiųjų, loidis bėgti. Mūsų valtyks pasileido vėl. Ir po kurių valandų pasiektus šios kelionės prisivijo. Tupi indėnų buvo tik penkios valtyks, visos iš Bertogios. Paziūrus jas iš tolo. Vienoje iš šios šeši mamelukai, kurių tarpė pažinavo du brolius Braga. Užpūtielė a, kaktaliai gineš net dvi valandas, ir buvo nugalėti tik tada, kai jiems pritruuko strėlių. Tupinhambai sugaudė visus iki vieno gyvus, arba užmušė tuos. Brolii Braga buvo nesužeisti. Tarp suimtųjų belaisvių, didžiausiam mano nutėtimui, radosi viena moteris. Tarp tupi indėnų radosi ir portugalų iš kurių kel buvo užmušti kovoje

domė naktį. Iš kovos vietos reikėjo greitai pasprukti pas lengvai atliekusiu grobiu, nes pajūtę įvyki tupi indėnai galėję pasiskubinti į pagelbą ir skaudžiai atkeršyti. Belaisviai buvo išskirstyti po palapines, sužeistieji tūliau buvo užmušti, sukapti į gabalus ir čia pat ant gnieš kepami. Tarp užmuštųjų buvo ir du brolii mamelukai, priėmę krikščionių tikėjimą. Vienas iš jų pateko tam indėnui, su kuriuo ir aš buvau vienoje palapinėje. Pastarasis žmogėdra pradėjo kepti žmogėnų už dviejų žingsnių nuo mano akių. Negatyjei pakelti to šūrpulingo vaizdo ir paslapčia išlinkau iš palapinės. Neįėjau prie tos palapinės, kurioje gulėjo suristi brolii Braga. Pirmas nelaimingųjų klauksimas buvo ar juos indėnai suėdės. Atsakiau, kad jų likimas priklauso Auksčiausiajam ir reikia nenustoti vilties. Aš jau septyni mėnesiai, kaip evo indėnų belaisvis ir

dar gyvenu. Paklausė ką pa darė tupinhambai su broliais mamelukais. — Jau iškepti. Brolii Bragos išgirdę šią bėsis žinią negatyje susišaktyti nuo ašarų. Veltui juos raminau kaip mokėjau. — Viešpatis jūsų neapleis, jei tik nenustosite vilties. Man dar skaudžiau yra matyti tai matyti šios laukinių žiaurumas, nes esu iš svetimokrumos. Jūs gi to pat žemės sūnus, esate daugiau pripratę prie laukinių bėsisųjų papročių. — Tavo širdis tarp šitų laukinių jau pavirto akmeniu, todėl ir neįstengsi mūsų atjausti! — Šaukė su ašaromis abudu. Turėjau nuo jų pasitraukti, nes vienas iš indėnų vyresniųjų pašaukė mane ir paklausė apie ką kalbėjau su belaisviais. Atsitraukdamas dar raminau nelaiminguosius ir guodžiau juos.

(B. d / ...)

IŠ LIETUVOS

Plėšikas su migdomais- siais nuodais nuteistas mirti

1937-39 metų laikotarpyje įvairiose Lietuvos vietose žmonės, pardavę arki ir kūr kitų gyvulių, suėdavo su jiems nepažįstamu asmeniu, su kuriuo išgėrė šiek tiek degtinės ar alaus, netekdavo sąmonės, kurią atgavę pasigėdavo pinigų. Tas nežinomas piktdarys buvo stropiai išdomas, nors šios rūšies nusikaltimai vienas po kito kartojo, o netoli Gudžiūnų geležinkelio stoties apvaigintas ūkininkas Zinčius mirė. Padarus jo lavono ekrodamas nustatyta, kad jis mirė nuodų tas tam tikrais migdomais nuodais.

Raseinių miesto policija su laiko viename Raseinių restorane kažkokį įtartina asmenį Sulaukytas patikėjo esant Antanas Simanavičius. Padarus pas jį krata, tarp kitų daiktų buvo atrastas kažkokių ksyčių buteliukas. Idenifikacijos būdu nustatyta, kad rasti pas Simanavičių ksyčiai yra sudėję migdomais nuodais, kurie vartojami dienešiamis kiekvietai, net pavojingai gyvybei.

Per tardymą nustatyta, kad Simanavičius Antanas yra žinomas recidivistas, daug kartų bumas už įvairius nusikaltimus. Tardomas prisipažino, kad migdomais nuodais jis yra apvaiginęs Raseinių, Kėdainių, Kauno, Šiaulių, ir kitose apskrityse apie 20 ūkininkų ir iškrausęs jų kišenes, paėmęs apie 10.000 litų.

Vienas apvaigintas Gudžiūnų valsčiuje ūkininkas Zinčius matyt, išgėręs Simanavičiaus

alaus, kuriame buvo didelis kiekis migdomųjų nuodų, mirė, daugelis ūkininkų nuo apvaiginimo labai sirgo, kai kurie net buvo arti mirties. Su vienu ūkininku, kuris buvo pardavęs Viduklės stotyje bekonas, Simanavičius važiuojo namo. Prieš tai Simanavičius važiuojo namo. Prieš tai Simanavičius tą ūkininką buvo pavažiinęs alumi, į kurį buvo įpilta migdomųjų nuodų. Apvaigintas ūkininkas užmirgo. Simanavičius, iškrausęs jį kišenes, pašalinio. Ant važiuosio ūkininko vežimo užvažiavo automobilis ir ūkininką sunkiai sužalojo.

Simanavičius mokojo prisigretinti ir prie turtingesnių panielių. Joms pristatydavo kaip turtingas amerikonas veidų tikslu. Patyęs jas užrint pinigus, pasitaikius gerai pragai apvaigiodavo ir apvogdavo.

Jau buvo už visus padarytus nusikaltimus išskelta Kauno apygardos teismo byla. Kadangi dauguma nukentėjusių žmonių buvo iš Raseinių apskritys, tai ši byla buvo nagrinėjama Raseiniuose.

Teismas, apvaratęs visus esamus byloje duomenis ir iš klausęs liudininkų, priėjo išvadą, kad Simanavičius yra pavojingas nusikaltėlis, kurio veiksmuose pasireiškė ir plėšikavimas, ir žmogžudystė. Todėl remdamasis B. St. 559 str. 1 d. ir B. St. 16, 28, 29, 455 str. 12 p. ir B. St. pap. ir pak. 10 §, paskyrė Simanavičiui Antanui mirties bausmę.

J. A.

Darbo nenorį "svečiai"

Vilniaus miesto ir apskrities savivaldybės bedarbiams suorganizuavo didelius viešuosius darbus. Nemažas skaičius žmonių darbu gavo įvairiose fabrikuose. Apskaičiuojama, kad šiuo metu nuolatiniu darbu jau aprūpinta kelio kila tūkstančių darbininkų. Žmonės tuo labai patenkinti, nes jie turi pastovius pragyvenimo šaltinius, ir nereikia kasdien laukti išmokų. Netrukus manoma darbu aprūpinti ir visus likusius bedarbius. Tuo tikslu savivaldybės ruošiasi dar labiau išplėsti viešuosius darbus, o, be to, netrukus pradės veikti ir daugian Vilniaus fabriku. Bet Vilniuje atsiranda žmonių, kurie nieko nenori dirbti ir

gražiai gyventi. Jie nuolat "bombarduoja" savivaldybės ir labdarybės įstaigas, prašydami pašalpų pragyvenimui. Šitie žmonės — tai tie, kurie į Vilnių atvyko kaip karo pabėgėliai arba į čia buvo atkelti lenkų valdymo laikais ir turėjo misiją nutautinti vilniečius. Bet dabar tai jų "misija" pasibaigęs, jie aiškiai darbe bedarbiu. Savivaldybės ir labdarybės įstaigos neturi tikslo pašalpas teikti vilniečiams. Todėl siems "svečiams" siūlomas viešok ar kitoks darbas, tačiau darbu dirbti jie nenoriai. Apskaičiuojamas, kad nieko nedirbi ir gražiai gyvena vilniečių "svečių" Vilniaus mieste yra apie 10.000

Vilniaus krašte paskutinę savaitę

Vilniaus krašte paskutinę savaitę nebuvo ypatingai atlysinu įvykių, tačiau, nežinint to, gyvenimas čia tiek yra margas, įvairus ir įdomus, kad rodo, kiekvienas išaušusi diena atneša vis ką nors naujo ir nematyto. Ūkininkai yra gyvai susidomėję būsimąja žemės reforma, kurios vykdymo vis mažėjančiai ir bežemiui laukia nekantardami. Jie žino, kad su atelūnčiu pavasarį į Vilniaus kraštą dvarus atvyks matininkai, kurie žemės išdalins tiems

Vilniaus mieste norint nekilnojamo turto įsigyti reikalingas leidimas

Valstybinė sienos apsaugos įstatymas numato, kad vartojamame nuotė nekilojamam turto įsigyti reikalingas Valstybinio ministro leidimas. Vidaus reikalų ministeria dabar paskelbė įsakymą, kad remiantis Valst sienos apsaugos įstatymo 17 str. nuostatais nekilojamajam turto įsigijimo reikalui taikomas Vilniaus miestui, esančiam pasienio apsaugos ruože.

Dėl salicino buvo nutarta tarybino vyriausybės Berlyne, Rygoje ir Kariščiūnų

Dėl paskutinį dieną šalčių buvo nutarta Kuroo telotono ryšiai su Berlyne, Kariščiūnais ir Ryga. Be to, krašto vidaus buvo nutarta telefono laidai, Jungtį Kauno su Dornava, Kėdaliniais, Šiauliais, Radviliškis, Ukmergė, Marijampolė, Sereičiūnais, Kalvarija, Vilkavikiu, Utena, Zarais ir Šakiomis.

Viš kelias nutraukti telefono laidai skubiai pašalinti.

Naujas ir penkialikis amūnėlis

Pin. ministerio įsakymu nuo sausio 15 d. atidarys nauja Lietuvos laivų jūrai kelias pošto zonų muitinė. Penkialikis Zarasų, Palangos, Ašmenos muitinės ir jų vietose atidaryti peroinamių punktai. Be to, penkialikis Ukmergės rajone nuotė kontroli, Jos turtą ir bylas perinama Kaune muitinė.

Lietuvos — SSRS sienos nustatymas darbu tęs

Nors paskutinio laiku veikis atgrūs šaudai, tačiau Lietuvos — SSRS sienos vietoje vedama ir toliau. Geodeziniai ir topografiniai darbai pas mus būdavo daromi šimtiniai tik esant šiltam orui, t. y. vasarą. Dabar gi tenka juos dirbti nepaprastose sąlygose. Saltiesje lauke topografiniai turi darbi sienos nuotruką, ką ten pat braižyti ir atlikti kitus matavimus. Geodeziniai visa to, darbus čia norimais ir pati siems misijai Lietuvos ir SSRS sienos pakeitimui jau beveik yra įveikti. Užtruks dar kelias savaites, kol bus baigti matavimo dar-

bai. Su pasitenkinimu tenka paabrėžti, kad vedant sieną tarp Lietuvos ir SSRS delegacijų nėra buvę iškilų tokių ginčų, kurių negalima būtų išspręsti vietoje. Iš abiejų pusių rodomas neris vietos gyvenotojų interesų supratimas ir tinka mai laikomasi nustatytų sienai pravesti instrukcijų.

SUSTOJO KARO AT- BĖGIMŲ IMIGRA- CIJA

Lenkijos karo atbėgėlių karių Lietuvoje prikačiama keliolika tūkstančių, pirmaia vykdo per Švediją į Angliją arba į Prancūziją. Tačiau pastarieji metai Švedija nustačius neduoti tranzito vizų, neroriai juos priima ir Vakarų Europoje. Anglija ir Prancūzija priima tik žmonių technikos specialistus. Amerika, nors Lietuva ir prašė atlikti šalis tik nedidele dalį lenkų — karo atbėgėlių. Pirmaisiai Amerika šalis tuos atbėgėlius, kurie dar prieš lenkų — vokiečių karą buvo užsiregistravę emigruoti į J. A. Valstybes Amerikos konsulinės Varsuovoje. Norintieji į Ameriką išvykti, bet nebuvę užsiregistravę, turi pirmtas susisiekti su J. A. Valstybese gyvenančiais jų gimėnėmis, kad pastarieji jiems laiduotų lėšas kelionei ir darbu ar pragyvenimui ten nuvykus. Tiesa, Lietuva norėdama sau sumažinti karo atbėgėlių našlį, buvo krodpanis ir kitas valstybes, prašydama dalį jų priimti pas save. Tačiau ligai kiek labiau pateikimoms atsakymo iš niekur nebuvu sulaukta. Tokiu būdu, karo atbėgėlių emigracija turėjo sustoti.

— KAUNAS. Grįžęs iš gastrolių, kur buvo pakviestas kartu su soliste Stankevičiute, Valst. Operos solistas Antanas Kucalgis paspasakojo apie savo įspūdžius Maskvoje ir Leningrade. Mūsų artistai buvo pakviesti VOKS (Sovietų Sąjungos su užsieniais kultūrinis ryšius skatinti draugija). „Žadėjome išbūti apie 10-12 dienų, o išbuvoime 3 savaites. Apsitinkame 12 spektaklių, įvairiose Maskvos teatrose, o patys turėjome 4 koncertus, kurių da buvo radiokoncertai, vienas net televizinis koncertas.“ Televizija Sov. Sąjungoje jau praktikuojama. Mūsų dainininkams teko dainuoti ir Sovietų operoje „Buzenjis Oniegius“. Teatrinis susidomėjimas ten atrodęs didelis. Nors bilietai nebuvo, bet visuose teatruose prie bilietų kaujauja už akvė stovį didelis pirkėjų uodegos. Publika elinai

Nekeli mėnes...

Simas Bakšys.

Arian Tėvyneje dirvusas, Brazilijoje — galvos grūdiu... Tokių, kaip es, jau milijonai. Nekeli mėnes piktū žodžiu.

Suspiegta fabriko sirenai: Prie varų grūdišiai minia... Skubėk, nors gelia laivo atžanas. Nors guodis tu ir krūtine.

Ir grūdiniu suplydę betū: Ilegaliūs žmonių vargas, Kol brolis brolio nusparto... Kol brolių skurdis tokiu tarys.

Ir tu gromis dėl duonos plutas... Purnoni žudo mus valitus: Mėšai kas turi dorą butū... Nedaug tokių laimingų bus.

Esuore gerąžėliai šurkštūs dainos: Apilinkū netengtos stulos. Žinu ir es. Mūs daug ten oina: Vieti šbandinamo vargas.

Paskui klausia brūknydus varso: Mįštai „Ak, mirėtas viš“... Ir vertika pogrūdizmas tuo tarpu: Veikai suplydę ir best.

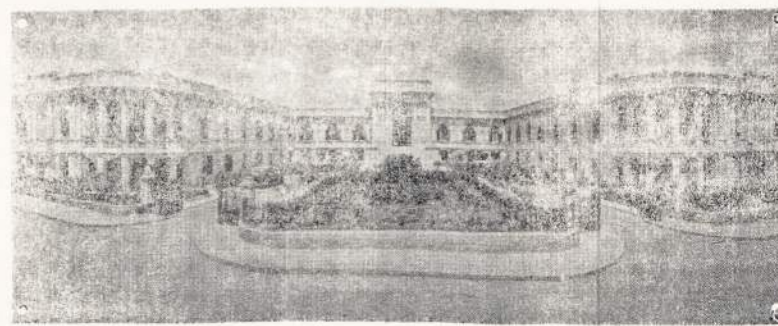
Mama išvarginta užmūdo: Dirbtuvėi Hko jos ranka... Paskui iloninėj pabūdo — Mūs laimė buvo taip menka.

Arian Tėvyneje dirvusas, Brazilijoje galvos grūdiniu... Tokių, kaip es, jau milijonai. Nekeli mėnes piktū žodžiu.

Rio, 1940. 1. 18.

plėdėliai, šalį žėdi su veltiniais ir „rubrikomis“. Toliaz, mesyt, esę priebūmas masėms. — Buvo suspažinta su daugeliu Sov. tūz žmonių, kurie užsien Švedijoje parodė daug simpatijų. Mūškėliai dar buvo kviesti į Kijevą ir turėję dainuoti lenka grade, bet nebegalėjo dėl to, kad ir Kaunas nebegalėjo laukti. Apie pavasarį į Lietuvą atvyko Sovietų Sąjungos dainininkai.

— VILNIUS. Vilniaus vartotojų kooperatyvas sūbitas, turis per 10 kraunivų pabūmas Vilniaus mieste, jau ir pravinoljos miesteliose pradėjo savo skyrius steigti. Jau atidarytos to kooperatyvo kraunivės Maistgamyje. Ne menčinėje, Miesikėse, Fabrice, Jėdionose, Lentvaryje, ir Naujojoje Vilniuje. Jų numatoma įteigti dar daugiau, kad kiekvienas darbininkas turėtų savo kraunivę ir tuo būdu galėtų apsigaloti nuo prievaičių verselių nesąžiningų kainų kėlto. Švedonėlių ir Valkininkų apskaitysa tikininkams organizuoti kooperatyvas padėda sūstulius, kuriu skyriai ar kooperatyvai jau veikia beveik visuose d.

Campinas miesto ligoninė.

VIETOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

LIETUVIO - KORESPONDENTŲ TAI GAUS DOVANŲ

Visiems nuolatiniams „Lietuvio“ korespondentams, gyvenantiems tiek provincijoje (interiore), tiek São Paulo mieste, už korespondencijas ir prisijusias laikraščiu žinutes bus duodamas dovanos grafinis lietuviškasis žurnalas, laikraštis ir knygomis.

Visi „Lietuvio“ korespondentai kviečiami rašyti dar daugiau žinūčių ir korespondencijų iš vietos lietuvių gyvenimo ir iš štai apvieškia, kas įdomu ir naudinga.

D. L. K. VYTAUTO MOKYKLOS VIŠIOTINAS TĖVŲ SUSIRINKIMAS

Pereitą sekmadienį, t. y. kovo 3 dieną 15 val. D. L. K. Vytauto mokyloj įvyko visuo tinas tos mokyklos mokinių tėvų susirinkimas, kurio svarbiausieji dienotvarkės punktai buvo šie: a) mokyklos vedėjos pranešimas apie mokyklos veiklą bei jos ūkiu būklę, b) tėvų komiteto rinkimai šiems 1940 metams ir c) elnumieji reikalai. Tiek iš atsilankiusių į susirinkimą mokinių tėvų — motinų skaičius, tiek iš atidūs svarstant gyvūnais mokyklos reikalus matyti, kad juo labiau šios apylinkės žmonės domisi savo vaikūčių auklėjimu ir išmokslinimu.

Į tėvų komiteta išrinkti šie mokiniai tėvai: pp. Povilas Diršė — pirmininkas, Jonas Muralis — sekretorius, Ignas Lubuckas, Vladas Žalkauskas ir Jurgis Stočkūnas — nariai. Kandidatais lieka: Vincas Jekštys ir Jurgis Mačys. Naujas tėvų komitetas nūtarė daryti posėdžius kiekvieno mėnesio pirmą šeštadienį vakarai.

Dalyvis.

IS SIUVĖJŲ GYVENIMO.

BOM RETIRO. Šiame São Paulo miesto rajone, daugiau kaip kur kitur, yra siuvėjų, kuriose siuvami vyriški, moteriški ir kitoki rūbai. Daugiausia tokių siuvėjų šiame rajone turi žydai, pasikyrusieji dirba daug lietuvių siuvėjų. Tose siuvėjuose būdai švami paprasčiausiu būdu ir labai greit. Daugelis siuvėjų dirba „akorinai“ ir gana atlyginimą už atliktą darbą. Ne mažai yra siuvėjų, kurie gauna atlyginimą už darbo dieną ar valandą.

Prie tokio darbo reikia daug praktikos ir įgudimo, įgudę siuvėjai greito ir pigaus darbo siuvyklose uždirba iki 25 ir net 30 milrelių į dieną. Dirbti reikia išjuosus“ ir nuo ankstyvo ryto iki vėlyvo vakaro.

Daugelis lietuvių šiose siuvyklose pramoko to amato, įsigijo darbe praktikos ir dabar neblogai gyvena.

Atsiranda lietuvių, kurie susitaupę pinigų, patys atidaro tokias siuvėjuklas ir neblogai verčiasi. Baveik viskas kas pigaus darbo siuvyklose pagaminama, parduodama provincijoje. Visi šios siuvyklose pagaminti drabužiai yra žemiausios rūšies tiek me žlaigos, tiek darbo atvirglio, bet jų gamyba siuvėjų savininkams duoda didelį pelną.

Alfaiate.

São Paulo lietuvių katalikų bažnyčios likimas

Pastaruoju laiku São Paulo lietuvių kolonijoje didelį susirpimą sukėlė pirmosios Pietų Amerikoje lietuviškos bažnyčios likimas. Kaip žinoma, pirmoji šiame kontinente lietuvių bažnyčia pastatyta S. Paulo priemiesty Vila Zelinoje. Jos pastatymas davė rūpesių, darbo ir aukų iš visų susipratusių kolonijos lietuvių. Reikia nedvejotant pripažinti, kad daugiausia darbo ir trūso čia padėjo buvęs kapelionas kun. B. Sugintas. Jam išvykus į Lietuvą, lietuviškos bažnyčios reikalai buvo labai apšęsti. Naujajai kunigali, kad ir du būdami, taip įsivėlė į vietos lietuvių gyvenimą, kad visai užmiršo savo tiesiogines pareigas ir gamalė bažnyčios ne tik nebuvo, bet privėdė ją prie galo.

Štai dabar, visose kolonijose pasklido gandai, kad lietuvių Sv. Juozapo bažnyčia faktiškai ir juridškai dau diau lietuviams nepriklauso. Praeitą sekmadienį Vila Zelinoje paskelbė nauja São José parapija, kuri, deja, nėra lietuvių parapija. Lietuvių Sv. Juozapo bažnyčia dabar galutinai atiteks sveitėmies ir lietuvių ten bus kapelionai. Lietuviams būsioje leidžiama tik laikyti lietuviškas pamaldas.

kaip 4—5 metrus maikų. Tokiu būdu jie uždirba per dieną 8—10 milrelių. Už pensiją reikia mokėti po 150—180 milrelių į mėnesį. Taigi, miškų darbininkai šiuo metu mūsų apylinkėse skursta ir kelti kiti likimai.

Darbas miške yra sunkus. Per dieną reikia daug prakalio išlieti, kol uždirbi kelių milrelių pragyvenimui.

Jonas iš Miško.

IR ARGENTINOJE PADĖTIS PABLOGĖJO

BUENOS AIRES. — Skaitydama „Lietuvį“ dažnai randu korespondencijas, kuriose Brazilijos lietuvių išėjusi nusiskundžia pablogėjusia darbininkų padėtimi. Rašoma, kad pabrango maisto produktai, brangta būtų nuoma pakilo visą, ypač iš užsienio atvežamų prekių kainos.

Negeriku yra ir Argentinoje. Argentinose lietuvių darbininkai taip pat nusiskundžia pablogėjusia padėtimi. Prasi dėjus Europoje karui Argentinioje taip pat ėmė viską brangti. Daugelyje vietų

Kalbama dar gi, kad ir naujosios parapijos klebonas pas kirtas ne lietuvis kunigas. Šis įvykis sukėlė didelį nepasitenkinimą S. Paulo lietuvių katalikų tarpe. O praeitą sekmadienį kun. Ragažinskui laikant pamaldas ir sakant pamokslą daugelis katalikų net su asaromis ir kumščiais rodė savo nepasitenkinimą.

Iki šiol mes dar neturime tikrų davinų, kaip ir kokiū būdu lietuvių bažnyčia perleista. Tačiau iš patikimų šaltinių, ir net L. Katalikų Bendruomenės veikėjų esame patyrę, kad tai tikras faktas ir kad lietuvių daugiau neturi teisės sakyti, kad tai jų bažnyčia. Tai labai skaudus lietuviams įvykis.

Daugumas dėl šio meta skaudžius kaltinimus mūsų kunigams, kurie nepolitika ve nesirūpė lietuviškos reikalais. Kas čia išlikusių kal tas, sunku pasakyti. Vienu tik aišku, kad mūsų kunigai labai mėlo priakistoti ir smel žiti be jokio pamato kitus, bet nežinorojė savęs. Jie matė kitų akys krisulus, bet nematė savo akys rasos.

Po tokio skaudaus nepasisekimo mūsų kunigams šiuo metu būtų tik viena išėjimas — išvažiuoti iš Brazilijos lietuvių kolonijos nes čia jiems jau ne vieta.

sumažėjo darbai. Atlyginimas darbininkams be tik nespakilo, bet dar kalcus sumažėjo. Visa tai neigiamai atsiliepė ir lietuvių darbininkų gyvenimui.

Argentinoje lietuvių, palyginusiai, uždirbdavo neblogai, nes tapo skaudžiai pažeista įsivaizduota puikybė, kuri iki šiol neleido matyti klaidų, juk jau buvo pradėjus žaisti ne pats žaidimas bet vien jo vardas.

Taigi, kartais ir skaudus pralaimimas vertingesnis už laimėjimą.

SPORTAS

SEKMADIENŲ RUNGTYNĖS.

Sekmadienį, kovo 10 d. 10 val. Mokeje įvyksta futbolo rungtynės su Extra Coração de Bronze. Rungtynės žada būt labai įdomios ir atkaklios nes abu rangovai yra stiprūs ir vienodo pajėgumo. Kviečiama pasižiūrėti.

Pereitą sekmadienį Bom Retiro lietuviškiečiai rungtyniovo su E. C. 1) Gracianos, kuri pasirodė stipresnė už lietuviškiečius, bet pasėka išėjo visai nelaukta: 0 x 1, 1 x 1.

Martinis, Vidmantas, Pranas, Albertas, Spela, Smalskis, Gino, Zėzė, Greibus, Urbiėtis, Hugo, V. Jea.

Argentina- Brazilija

Kovo 6 d. 22 val. Buenos Aires prie 60.000 žiūrovų šiemet jau trečią kartą vėl susitiko argentinai su brazilais dėl garbiosios Taça Roca. Šį kartą brazilams skaudžiai nepavyko, sužaidė net 1 x 6. Tai veik žiauriausia pa emė iš visų turėtų tarptautinių rungtynių. Taip negarbinga pralaimėjimas Leonido stoka puolime, per tai ir visų puolimas buvęs desorganizuotas, tuo tarpu kai argentinų ir puolimas ir gynimas — be priekalpo.

Po šio smarkaus pralaimimo, reikia laukti, kad Brazilijos futbolinai vėl pradės klestėti, nes tapo skaudžiai pažeista įsivaizduota puikybė, kuri iki šiol neleido matyti klaidų, juk jau buvo pradėjus žaisti ne pats žaidimas bet vien jo vardas.

Taigi, kartais ir skaudus pralaimimas vertingesnis už laimėjimą.

J. J-las

Atvyks italai atstatai.

Po didelių kaibų ir derybų pagaliau susitarta, kad italų lengvaatlečiai po tarptautinių varybų su vokiečiais, ven grais ir graikais lapkričio mėn. atvyksta Brazilijon, kur São Paulo bus pravesta Pietų Amerikos pirmenybės. Tai pirmosios panašaus masto rungtinaišimas ir kuriam priduo kama nepaprastai daug reikšmės, matysime senoji ir nšuojo pasaulio jaunulioji finzinių pajėgumas žaidimų atkėtė.

II AKADEMINĖ OLIMPIJADA

Einant FUPF įstatu kas 5 metai Brazilijos akademine jaunomenė rengia olimpijadą. I ši olimpijada įvyko 1935 m. Siemet ji numatyta rengti lapkričio 29 d. — gruodžio 10 d. São Paulo. Šių metų olimpijadą bus pravesta nepaprastai iškilmingai ir prisilinkanti tarptautinių olimpijadų rituale Olimpijadose pašer gimuli ir vykdytū visi Brazilijos vyriausybės yra jau dabar atkreipusi dėmesį, o i atidarymo išlimes atvykęs net pats respublikos prezidentas Getulio Vargas. Olimpijada 4 x 0; 1920 mt. prieš Urugvajų bus šios sporto šakos futbolas, krepsinis, tinklinis, Argentū 4 x 1; 1934 mt. prieš švedais, atletizmas, tenisas, perreitis metais su Argenuvų irklavimas, fėktavimas ir ša-

chmatai. Už pirmąją vietą duodama 10 taškų, 2-ją — 6; 3-ją — 4; 4-ją — 3; 5-ją — 2; 6-ją — 1.

Išrašant kiekvienas estadas maks 2008000 o sportinika kas atstovai po 108000. Pirmo sios vietos laimėtojai skiriamas sidabro medalis ir diplomai; 2 viet. — bronzos medalis ir diplomai; 3 viet. — diplomas. Komandos nugalėtojas — 1 vieta — taurė, diplomas, kiekvienam žaidikui sidabro medalis ir diplomai; 2 vieta — diplomai, bronzos medalis ir diplomai kiekvienam žaidikui.

Kiekvienas estadas turės savo akademinę vėliavą su estadu nustatyta oficialia sportininkams uniforma.

Prieš olimpijadą įvyks visos Brazilijos akademinės jaunomenės kongresas, kur ma noma, dalyvaus iki 50.000 jau nuolū.

J. J-las

II BRAZILIJOS JAUNIŲ PLAUKYMO PIRMENYBĖS.

Šios savaitės pradžioje Rio de Janeiro pasibaigė jaunių plaukymo pirmenybės kur iš 25 pirmųjų vietų 12 laimėjo mineiros, 10 carioas ir 3 paulistas. Mineiros surinko viso 342 taškus, carioas 281, paulistas 153. Pastatyti 9 nauji rekordai.

NAUJAS ŽAIDIMAS.

Hand-Ball, rankasvydis, rankis, kuris Europoje labai plačiai žaidžiamas, čia vos teikiomas. Vokiečių klubai Germania, Einigkeit, Deutscher 1932 m. šį žaidimą pradėjo populiarinti savo narių tarpe bet dėl žinovų stokos jis kituose klubuose neįprig. Šiandien rankinio žaidimas vėl keliamas aikštėn, tuo tikslu yra sudaroma net Federacija Paulista de Hand-Ball, kurios laikinajai valdyba jau sudaryta ir šį sekmadienį 9 val. Germania aikštėje jau įvyksta iš 6 klubų (daugiausia vokiečių) pirmenybės. Šis gražus žaidimas, žaidžiamas panašiai futbolui, šokiškai tokiomis pakaitimais, tik rankomis, atkreipė dėmesį ir Sporto Direktoriaus, kuri rūpinasi, kad Federacija Paulista dar ruošų įstatus ir patį žaidimą pliauti sporto klubuose. Lietuviškiečiai taip pat galėtų ne likti šiam žaidimui abejingi, kas turina nevykti pasižiūrėti.

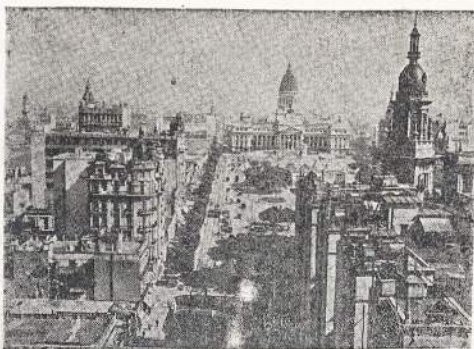
VIEŠI JAPONAI PLAUKIAI.

Šiuo metu Rio de Janeiro vieši du olimpiniai nugalėtojai japonai plaukikai, kurie su geriausiais brazilų plaukikais Maria Lenk per jaunių plaukimo pirmenybes barod mums jame plaukimo laisvū stuliumi 100 metrų (Hamuro) praplaukė per 58,7; (Yusa) 200 metrų per 2,50; Maria Lenk 100 metrų per 1,25 sek.

DIDŽIAUSI BRAZILIŲ PRALAIMĖJIMAI.

Autradienio pralaimėjimas, pasirodė, dar nėra pats didžiausias. Būta ir blogiau, pav. 1917 mt. su Urugvajumi tas Getulio Vargas. Olimpijada 4 x 0; 1920 mt. prieš Urugvajų 6 x 0; 1925 mt. prieš futbolas, krepsinis, tinklinis, Argentū 4 x 1; 1934 mt. prieš švedais, atletizmas, tenisas, perreitis metais su Argenuvų irklavimas, fėktavimas ir ša-

Argentinos miesto vaizdas.

Daktaras

A. Jazara-Snege

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, ve neršios ir moterų ligos.
Priėmimas nuo 9 - 12 v. ryt. ir 3 - 7 v. v.
LADEIRA PORTO GERAL 12 sobr. /kampus Box Vista ir 25 de Março) 2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte. Tel. buto 2-5088.

DR. S. MEITIN

DIPLOMUOTAS VOKIETIJOJ IR RIO UNIVERSITETO Vidurinių venerijų ir nervų ligų specialistas. Priima nuo 2 iki 6 val. vakaro. Kabinas Lietuviškas. KONSULTORIJA Rua Barão de Itapetininga Nr. 139 salė 8-9 Tel. 4-071

RADIO APARATAI TRUMPU IR ILGU BANGU

Labai pigomis importo kainomis grynais pinigais ir įgaliaukiam išsimokėjimui. Garantija dviem metams. Nuosava radio aparatų taisymo dirbtuvės.

Inžinierius RIESENFELD

RUA PRATES, 43 (Rua José Paulino kampa-priešais Luz sodn).

DR. BORIS CHIPIAKOFF

RUA YPIRANGA, 193 (kertė rua Santa Efigenia) Tel. 4-0316

Vidurinės, nervų, odos ligos. Speciali venerinių ligų klinik. Visiškas gonorėjos išgydymas per 10-15 dienas su gar-tija. Konsultorija atidaryta iki 9 val. vakaro. Sekma-dieniais nuo 10 iki 12 val.

Daržai išsimokėjimui

500 metrų nuo stoties Carvalho de Araujo, suburbio Centra do Brasil, C.A.L.C skirto ir parduoda už mažą išsimokėjimo mokestį didelį daržą - chacara - kur yra tūkstančiai šių medžių: Pereiras, Videiras, Abacateiras, Jaboticabeiras, La ranjeiras ir daugelį kitų vaismedžių. Išsimokėjimui parduo-damas geras namas iš kiti pastatai su žemės sklypais. Dalo daržų su geru maikų mūrų, kurį galima parduoti po 500 reisi-metrą. Traukiniai išsina.

iš stoties Norte: 7,54; 9,05; 10,04; 11,10; 12,11; 14, 30'

Rastinė: Rua Irua José Bonifacio, 98, 1 and. s. 4

Sekmadieniais treišiais prieš stotį Carvalho de Araujo krautuvėje pas Antonio Kirsten.

LIETUVIŠKA SIUVYKLA „VILNIUS“

Siuva vyriškus ir moteriškus rūbus kosiuojamu, paltus ir t. t. Didžiausias įvairių medžiagų pasi-rūkimas. SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI TIK PO 200000 [MĖNESI]. Mūsų siuvyklo-je galite pasiūti rūbus ir aturėda-mi pakankamai pinigų.

Centras: Skyrius: Rua da Mooca, Pr. Julio Mesquita 3027, Tel. 2-8854 00. Tel. 4-5015

PRISIEKUSIS VERTĖJAS. MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 193. Tel. 2-6393
Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontrak-tus, visokių liūdlimus ir t. t.
Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Cha-madois ir pilietybės įgijimui.

DR. A. CANDIA

SIFILIS. GONOREJA VIŠOSE STADIJOSE GYDOMA MODERNIŠKIAUSIAIS BŪDAIS KAINOS ŽEMOS. Palengvina mokėjimo sąlygas.

BARÃO DE ITAPETININGA, 242 3º and Tel. 4-0218 São Paulo.
Priima nuo 9 iki 12 ir nuo 2 iki 7 val. vak. Sekmadieniais nuo 11 iki 12 val.

Svetimšaliu Registracija

Emant įstatymu N° 3010 visi Brazilijoje gyvenantieji svetimšaliai vyrai ir moterys nuo 18 iki 60 amžiaus iki šių metų birželio 30 dienos privalo užsiregistruoti ir išsimti carteria de identidade para estrangeiro modelo 19°.

TAUTIEČIAI, neatidėliokite daugiau laiko ir pasiskubinkite dabar tuojau užsiregistruoti ir išsimti „kaderneta“. „Kaderneta“ su registracija, pasi vertimalis ir visais kitais reikalingais dokumentais bei „atestado de residen-acia“ kainuoja tik pradecant nuo

58\$000.

Neikite kitur pirma nepasiteiravę pas mus. Kreiplantis pas mus nesugaišta laiko ir sutaupysite pinigus.

Taip pat išrūpiname įvažiavimo liudy-mus (certidao da policia maritima) iš Santos ir Rio de Janeiro.

Visais registracijos, „kadernetu“, vertimų, prašymų reikalais kreiptis į

„Lietuvio“ redakciją, rua Bandeirantes 474 Caixa Postal 1674 tel. 4-3925 ir į Agencia Kalliecas rua dos Gasimões nr. 324.

Galima kreiptis ir sekmadieniais nuo 10 iki 12 val. į „Lietuvio“ redakciją galima kreiptis vakarais nuo 8 iki 10 val. trečiadieniais ir penktadieniais.

DANTISTAS JOSF LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 261 sobr. São Paulo. Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir São Pauly, su daugelio metų prak-tikos. - Blombaja dantis už 108000 a parceliana, arba sidabru. Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5800 Atdaryta dienų ir naktį.

Vidurinių fotografijų įstaiga „BERNARDO“

(sąveja 133) metais

Atlieka įvairius darbus foto grafijų srity. Specialybe pa didinimo, o taip pat su da-21is.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus lo fotografijų reikalais. Daro is fotografijų naujas. ARTHUR SCHMIDT Rua S. Caetano, 447 (sen nr. 111). Tel. 4-5376 S. Paulo

Tradutor Publico Juramentado

ANTONIO RUFFOLO

Prisieklusis Vertėjas

Pasi vertimai pigomis kainomis. Svetimšalių legalizacija.

RUA LIBERRO BADARÓ 314 1º andar sala 5

Kreiptis: nuo 10 iki 11 ir nuo 2 iki 5 val. vak.

Seniausiu lietuvių kolonijoje siuvykla „KAUNAS“

VEDAMA KAUNE DIPLOMUOTO SIUVĖJO J. ŠLIKTOŠ

Prie siuvyklos taip pat turime pardavi-mui baltinių, kakla raiščių, diržų petne šių, kojinių, įvairių galenierjoms pre-kių ir gatavų rūbų. Čia paduodame kai kurių gatavų rūbų kainas:

VIRIŠKOS KELNĖS:

Pusvilnonės medžiagos 188000
Geros išelginės 228000
Vilnonės nuo 358000 iki 508000
Darbinės brimo kelnės nuo 68500 iki 148000

VAIKAMS KOSTIUMĖLIAI

Mūsų pačių išdirbinio kel-naitės nuo 38000. Brimo kostiumėliai nuo 108000 7-14 metų amžiaus vaikams.

NAUJIENA: Iš gerųjų medžiagų likučių turime pasluve mūsų siuvykloje mokyklinio amžiaus berni-kaus kelnaitę, kurias parduodame labai pigiai. Pre-kės sukalmutos vitrinio pigiau negu kitur. Užteikite įsitikinti. Esame pasiryžę kuo geriausiai patarnauti.

RUA DUQUE DE CAXIAS, 40 (Prieš Sorocabana stotį)

Lietuviška Spaustuvė

BALTICA

Labai pigiai ir gražiai Lietuviams auolaida. atlieka visus spaus-tu- vės darbus. Užteikite įsitikinti

A. BUMBLIS

R. João Theodoro, 194 TEL. 4-3453

LIETUVIAI IR SVETIMŠALIAI,

Pasi vertimas tik 9\$800 PRISIEKUSIS VERTĖJAS

Dr. Genoplos Moreira da Silva

RUA DIREITA, 64 (3 andar sala 3) Tel. 2-0226 S. Paulo.

PIJAUS RUTKAUSKO VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

„ROYAL“

Atlieka darbą greitai, sąžiningai, gražiai, punktualiai ir pigiau negu kitur. Siuvama pagal naujausių madų mode-us. LIETUVIŠKAS NUOLAI DA

Didelis įvairiausių medžiagų (vietinių ir užsieninių) pa-sirinkimas.

SIUVAME IR IŠSIMOKĖJIMUI LABAI LENGVOMIS SA-LYGOMIS. UŽTEIKITE ĮSITIKINTI!

Rua Duque de Caxias Nr. 627 S. Paulo.

Dr. Paulo Licciardi Santa Casa Gydytojas-Operatorius

SKILVIO, KEPENŲ, UTERO, OVARIJŲ, MĖNESINIŲ PER TURBACIJOS, HEMORAGIJOS, šilimo ir venerinių ligų gy-dymas. REUMATIZMAS ir vyrų bei moterų chroniška ir aštri GONORĖJA gydoma pagal naujausius medicinos pro-cesus. GYDAMA KYJINIS, VILNONIS, SIFILIS, BUN-dras gydymas anemijos, liostimo, apsigalvinių, lytiško sil-pnumo ir t. t. Bendra chirurgija.

Konsultorija ir gyvykimo vieta RUA SILVA PINTO, 441 Priėmimas nuo 11 iki 12 val. ir nuo 15 - ligi 20 valandos vakaro. Tel. 5-4175. KVIEČIAMAS VYKSTAI NAMUS BET KURIA VALANDA DIENA IR NAKTĮ.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas São Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Rastinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštas, sala 5.1
Telef. 2-4214. Atdaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 v. v. KALBA LIETUVIŠKAI.

Galite gauti papigintomis kainomis

Įvairių naujausių lietuviškų knygų - romanų, apysakų dainų, eilėraščių ir t. t. Taip pat mūsų lietuviškų plaukio-tųjų, vyriausio Didžiojo. Darbas - Grėno ir kitokių paveikslų, maldaknygių ir lietuviškų atvirukų. VISKAS PA PIGIOMIS KAINOMIS.

Papuoškite savo kambarių stenus gražiais paveikslais ir lietuvišku vyčiu. Jie jus primus, kad esate lietuviai. Pasinaudokite proga pigiai įsigyti puikiausių lietuviškų knygų.

Knygos, paveikslai, atvirukai ir kt. taip pat siunčiami ir į provinciją (interiorą). Informacijos teikiame ir raštu laiškais. Rašant laišką reikia pridėti atsakymui pašto žen-klia už 400 reialus. Kvieptis asmeniškal ar pasytis. LIETU-VIS, RUA BANDIRANTES, 474 CAIXA POSTAL 1764 SÃO PAULO.

UŽSIPRENUMERUOKITE 1940 M ŠIUOS LAIKRAŠČIUS:

„DARBA“, savaitinį darbo žmonių laikraštį. „Darbas“ plačiai rašo apie Lietuvos ir kitų šalių darbininkų gyven-i-mą. „Darbas“ yra didelis, įdomus ir iliustruotas laikraštis-išsivandis Lietuvoje. Jo kaina metams Brazilijoje tik 208000, pusmečiui 108000.

„JAUNAJA KARTĀ“, savaitinį, gausiai iliustruotą žurnalą, skiriama jaunimui. „Jaunosios Kartos“ kaina me-tams Brazilijoje tik 208000, pusmečiui 108000.

„TRIMITA“, savaitinį, didelį gausiai iliustruotą žurna-lą. Jo kaina metams 308000, pusmečiui 158000.

„ŪKININKO PATARĖJA“, didžiausią savaitraštį, koks išėičia Lietuvoje. „Ūkininko Patarėjas“ plačiai rašo apie visus Lietuvos gyvenimą ir yra vienas iš įdomiausių laik-raščių Lietuvoje. Savo skaitytojams duoda nemokamus priedus. Jo kaina metams Brazilijoje tik 208000, pusme-čiui 158000.

„DIRVA“ arba „AMERIKOS LIETUVI“. Šiėdu vieni iš didžiausių ir įdomiausių Amerikos lietuvių savaitraščių. Jų kaina metams tik 208000, pusmečiui 108000.

Visus čia išvardintus laikraščius galima užsiprenu-meruoti per „LIETUVIO“ redakciją. Pinigus siųsti „LIETUVIS“ CAIXA POSTAL, 1764 S. PAULO, kartu pažymint už kurio laikraščio numerata pinigai siunčiami.

Priuskiute Pašto ženklų už 28000 ir gausite visų aukščiau išvardintų laikraščių po vieną egzempliorių susi-pažinimui.

Ivairios žinios

VILA ANASTAZIJOS LIETUVIŲ ŽINIAI

Šiuo pranešama Vila Anastazijos lietuvių žiniai, kad šio rajone lietuvių choro repetitijos įvyksta antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 val. vakaro ir sekmadieniais nuo 5 val. vakaro.

Visi choristai prašomi punktualiai lankyti choro repeticijas.

Choro Vedėjas

Sovietai atsiprašo

Sovietų Rusijos vyriausybė per Švedijos pasiuntinį Maskvoje įteikė Švedijos vyriausybei pareikšimą, kuriame nuodirdžiausiai apgailestauja dėl pajala žiaurį bombardavimą ir oficialiai atsipraše.

Kiek neteko karo pabūklų. Londonas. Anglijos jūrų karinio laivyno vyriausybė pareiškė spaudos atstovams, kad jos apskaitėdavimui, Vokietija per visą karą netekusi 50 savo povandeninių laivų.

Gerbiamųjų skaitytųjų žiniai

Pastaruoju laiku, pradėjus veikti naujam spaudos įstatymui ir spaudos taisyklėms ir mūsų laikraštis yra priverstas atlikti visą eilę nustatytų formalumų, kurie surišti su stambiosios išlaidomis. Tas dar daugiau paaukštiną laikraščio finansinę padėti, todėl „LIETUVIO“ REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA PRAŠO VISŲ GERBIAMŲJŲ SKAITYTŲJŲ MUMS ŠIAIME REIKALE PADĖTI.

Visi skaitytujai, kurie dar yra atsilikę su mokėsiu už prenumeratą, LABAI PRAŠO MI GALIMAI GREIČIAU ATSIŲGINTI. Pasunkėjęs pareiškė, kad prie geriausių norų toliau laukti prenumeratos mokėsiu negalime ir būsim priversti atsiliksiams laisraičiu siuntinėjimui sulaukyti Mes tikimės, kad gerbiamieji

Jau išėjo iš spaudos „Lietuvio“ kalendorius 1940 metams

Reikalaukite visuose kioskuose, kur tik platinami lietuviški laikraščiai, „Lietuvio“ kalendorius 1940 metams. „Lietuvio“ kalendorius gausiai iliustruotas ir yra didelio formato. „Lietuvio“ kalendoriuje yra daug įdomių straipsnių, įvairenybių, pasiskaitymų, eilėraščių ir t. t. Tai ne vien kalendorius, bet įdomi lietuviška knyga kurią savo namuose privalo turėti kiekvienas lietuvis. „Lietuvio“ kalendorius kainuoja tik 18500. Šiandien pat nusipirkite „Lietuvio“ Kalendorių 1940 metams, nes vėliau negausite.

Villa Cratorio

GERIAUSI ŽEMĖS SKLYPAI ANT ALTO DA MOOÇA
Registruota valdžios įstaigoje 7-a Circumscricao Nr. 99 15-IX-1899.
Nuosavybė: Sr. JOÃO ARAUJO PINTO
Koncesorius: ARNOLDO FELMANAS
Parduodami sklypai ilgalaikiam išsimokėjimui be nuosimėjų pradant nuo 508000 į mėnesį.
DUODAMA MEDŽIAGA NAMŲ STATYBAI
SUSISIEKIMAS: Autobusai Vila Bertogio iš Praça da Sé. Autobusai Agua Raza iš Largo Paysandó.
Suzinoti ir tartis raštinėje, kuri randasi Viloje /vietoje/. Rašinė atidaryta kiekvieną dieną, taip pat ir sekmadieni.

Plėsiųjų kondorų gaudymas

Kondoras yra laikoma pačiu plėsičiausiu ir gudriausiu paukščiu, kuris matdomasis dviešeliu ateina Pietų Amerikos šalių gyventojams laikui prieš įvairias ligas, nes naikindamas nugaštinus gyvūnus ir gausias šitų kraštų bakterijas. Kondoro akys yra tokios geros, kad jis pakilęs net į 6-7 kilometrų aukštumą aiškiai mato, kas dedasi žemėje. Vės pamatęs maisto prie jo nepuoia, bet sukdamas dideliais ratais po truputį leidžias ir apžiūrėjęs apylinkę ar nėra kokių nors pindžių, o jas pamatęs jis niekuomet nerizikuoja ir prie grobio nesitartiną, nors būna ir labai alkanas. Sautuvi kondoras sunku nurstati, kadangi kulka per išrastas plunksnas nelabai pasiekia kūną, todėl tik igudė ir gerai užsimaskavę medžiotojai kondorui yra vienintelis pavojus būti sugautam. Nutvertas paukštis tuo pat auduriamas, kad būdavo su savo snapo, nagų ar sparnų padedamas neištruktų arba nesuzeltų medžiotojui. Vis dėlto yra tokių medžiotojų, kurie moka taip gudriai išlepti, kad per dieną sugauna po keletą šių aklylių ir bausių grubonųjų. Vienas toks medžiotojas pasakoja, kad kondoras sugauti jam tik pusvalandžio darbas.

— Eidamas medžioti visuomet pasirūpinu seną kunią, kuriuo naudodamasis padarau gana sėkmingas medžiokles. Radęs tinkamą vietą, kunią užmušu ir išmėgus vidurius bei kitas dalis pasidarau vietos, kad patis pilvan įlystau. Taip susitvarkius niekuomet ilgai netenka pilve lindet.

nes dėl didelio dūrumo kondorai veik visuomet esti išalę bei nematydami tikisi rastu grobio pasitotiną. Vės jie, nutėpę pradeda knaibinėti mano kunią, aš stveriu patį didžiausią už kojos, — ir jis jau neištrėks; mano peilis aštru ir vietą randa, o jis ir po plunksnomis. Bet t p pat aš moku juos priversti nusizudyti pačius ir tuo įalengvini sau darba; nenorėdamas gaišti laiko landžiojant iš kuno pilvo ir nešant paslėptų aegyvus paukščius, darau štai ką: nutvertam už kojos kondorui išduru akis ir paleidžiu. Pajutęs skausmą ir nieko neregedamas vargšas kondoras paliktas savo būrio /kondorai medžioja tik būriais/ pakyla iki dangaus mėlygaliu ir suglaudęs savo galingus 2-3 metrų ilgio sparnus, kaip akmuo pasileidžia žemui ir užsimuša.

Aiskridęs kitas būrys vėl puolai prie mano kuno (kondorai negyvo kondoro neliečia ir, kas svarbiausia, neliečia blogu ženkliu šale grobio rasti jį negyva), bet aš ilgai nelaugpamas vėl griebiu ir padarau, ką ir su pirmu. Taip iki pusandienio aš jį sugaunu keletą. Kita pusė dienos praeina beimant nu plunksnas, kurias padavęs ne tik išsimoku už kunią, bet man dar lieka tiek, kad galu keletą dienų išstis.

Štai kaip lengvai ir be pavojaus galima daug greičiau nei naudojantis sautuvi sugauti kondorą, kurio plunksnos yra vartojamos pramonėi.

LIETUVIŲ IŠEIVIŲ ŽINIAI

Parduodama 20 alkiurių žemės

„Lietuvio“ redakcija ir Agencija Rulckas praneša lietuvių visuomenės žiniai, kad nuo šių metų vasario 20 dienos svetimsalių legalizacijai ir svetimsalių pasu (kardnetos) išgavimui paruošiami visi dokumentai pagaminti veikiančių vietos įstatymų žymiai papilgotomis kainomis, pradėdant nuo 588000 su visais dokumentais, pasų vertimais, žymniais ženklais ir kitomis išlaidomis.

Svetimsalių registracijos terminas baigiasi šių metų birželio 30 diena, todėl lietuviams patariame nelaukti paskutinį dieną ir dabar pat pradėti rūpintis dokumentų paruošimu.

TIK 2\$000

Tik už 20000 galite gauti „Lietuvio“ redakcijoje gražių įvairių lietuviškų atviručių rinkinį, susidedantį iš 18-20 štukų.

Prisitaus už 29000 pašto ženklų, siunčiame atviručių rinkinį ir provincija paštu

Greitas tobulas notarinis darbas

Kontraktų pasizadėjimų garantijų, nuosavybės dokumentų, organizacijų įstatų laikraščių registracija, įvairūs privatis-dokumentai.

NOTARIŲ ĮSTAIGA
Cartorio
ADELBERTO NETTO
Largo do Tesouro, 20
Telefonas 3-3013

Lietuvi išievi,

Papuošk savo kambario sienas Lietuvos vyčių bei gražių lietuviškų paveiklu.

Lietuvos Vyčių, Vytauto Didžiojo ir kitų lietuviškų vaizdų galite gauti „Lietuvio“ redakcijoje, rua Bandeirantes 474.

Lietuvos Vyčiai ir paveiklai taip pat siunčiami paštu į provincijas. Užsikiškite patstelti samentiskai arba parašyti kiti išsikišk.

Av. S. João, 284 (prie Centralinio Pašto) Tel. 44486
Puiki virtuvė. Šiti valdžiai bet kokią valandą.
Kainos labai pigios.
Cazja especial 15500
Brihana Chops.

BARAS IR RESTORANAS „Leão“

Labai geroje vietoje pigiai parduodamas baras ir kavinė. Yra trys bilai stalai, gėrta virtuvė pensjonijai ir visas įrengimas, įvairiausi pirmos rūšies gėrimai.

Tartis visomis valandomis su Paulo Romanovu.

RUA JOSÉ PAVULINO, 670
SÃO PAULO.

SKLEBKITEŠ TIK „LIETUVY“

Svetimsalių Identifikacija

Gabinete de Investigações įstaigoje svetimsalių identifikacijos skyrius, ant rua dos Gusmões Nr. 410 šaukia identifikuoti (nutraukti pirštų nuospaudas ir fotografijas) šiuos numerius:

- Kovo 9 d. šeštadienis — nuo 37301 iki 37500
  - 11 d. pirmadienis — nuo 37501 iki 37800
  - 12 d. antradienis — nuo 37801 iki 38100
  - 13 d. trečiadienis — nuo 38101 iki 38400
  - 14 d. ketvirtadienis — nuo 38401 iki 38700
  - 15 d. penktadienis — nuo 38701 iki 39000
  - 16 d. šeštadienis — nuo 39001 iki 39200
- Visi lietuvi, kurie turi ružavus korūkesus su numeriais privalo sekti diena, kada bus šaukiami jų numeriai ir atvykti į Gabinetą de Investigações nuo 12 iki 5 val. vakaro.

TAUTIEČIAI

Savo pačių naudai kreipkitės į „Lietuvio“ redakciją šiais reikalais:

1. Norėdami užsiregistruoti ir išsiimti svetimsalio pasą (carteira de identidade para estrangeiro).
Pas mus pruošiamai viet dokumentai tiksliai, greitai, sąglingai ir daug pigiau kaip kitur. VISOS INFORMACIJOS VELTUL.
  2. Norėdami išgauti liudima (Certidão do desembarque) iš Santos ar Rio de Janeiro uosto policijos ir imigracijos istaigų.
Išrūpiname liudymą greitai, be vargo, važinėjimui į Santos ir be didelių išlaidų. Prisimindami dokumentą paštui išimams, turime nemokamai visas informacijas laisškai ir riore gyvenantiems lietuviams. Atsakymui reikia pridėti aštu ženkli už 400 reistų.
- Norėdami turėti tikslų pasu ar dokumentu vertima.
- Priimame pasus ir įvairius dokumentus vertimui. Pasų dokumentų vertimai atliekami greitai, tvarkingai ir pigiau kaip kitur.

Norėdami gauti savo senojo pasu, esancio Lietuvos Konsulate, vertima

Išrūpiname ir paruošime vertimus legalizacijos ir kitoms reikalams tu pasu, kurie yra Lietuvos Konsulate archyve ik už 10 milreistų. Norėdami gauti Jūsų pasu vertima, tiesotginiai kreipkitės į „Lietuvio“ redakciją.

Atsiminkite patys ir kitiems pasakykite, kad kreipdamiesi visais reikalais į „Lietuvio“ redakciją būsite patenkinti, sutaupysite laika ir pinigų.

Mūsų tikslas ne pasipelnyti, bet sąžiningai patarnaut savo tautiečiams. Už patarimus ir informacijas neįjama jokia atlyginimo ir nereikalaujame jokių pasizadėjimų. Nevaržome telirautis ir kitur.

Interesantus primame:

isomis darbo dienomis nuo 9 iki 7 val. vakaro. Sekmadienis nuo 10 iki 12 val. Antradieniais, trečiadieniais ir retvirtadieniais taip pat ir vakarais nuo 8 iki 10 val. vakaro. Rua Bandeirantes, 475 Bom Retiro. Adresas laisškams: KIETUVIS, caixa postal 1764 São Paulo.

PARDUODAMAS

Baras ir Kavinė

Labai geroje vietoje pigiai parduodamas baras ir kavinė. Yra trys bilai stalai, gėrta virtuvė pensjonijai ir visas įrengimas, įvairiausi pirmos rūšies gėrimai.

Tartis visomis valandomis su Paulo Romanovu.

RUA JOSÉ PAVULINO, 670
SÃO PAULO.

SKLEBKITEŠ TIK „LIETUVY“

Svetimsalių Identifikacija

Gabinete de Investigações įstaigoje svetimsalių identifikacijos skyrius, ant rua dos Gusmões Nr. 410 šaukia identifikuoti (nutraukti pirštų nuospaudas ir fotografijas) šiuos numerius:

- Kovo 9 d. šeštadienis — nuo 37301 iki 37500
  - 11 d. pirmadienis — nuo 37501 iki 37800
  - 12 d. antradienis — nuo 37801 iki 38100
  - 13 d. trečiadienis — nuo 38101 iki 38400
  - 14 d. ketvirtadienis — nuo 38401 iki 38700
  - 15 d. penktadienis — nuo 38701 iki 39000
  - 16 d. šeštadienis — nuo 39001 iki 39200
- Visi lietuvi, kurie turi ružavus korūkesus su numeriais privalo sekti diena, kada bus šaukiami jų numeriai ir atvykti į Gabinetą de Investigações nuo 12 iki 5 val. vakaro.